

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název práce: Domácí porody v České republice: Komparace mezi domácími rodičkami a zdravotnickými pracovníky

Autor: Valerie Alánová

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.

Oponentka práce: PhDr. Sandra Kreisslová, Ph.D.

Bakalářská práce Valerie Alánové se zabývá aktuálním a citlivým tématem plánovaných domácích porodů v České republice. Toto téma je v českém mediálním diskurzu předmětem velmi vyhraněných debat a zjednodušujících reprezentací, jeho volbu proto vítám a práci považuji za důležitý příspěvek k diskusi o medikalizaci porodů a právech žen na volbu místa porodu.

Autorka si klade za cíl prozkoumat a srovnat perspektivy dvou na danou problematiku v argumentech protichůdných aktérských skupin – konkrétně domácích rodiček a zdravotnických pracovníků/pracovnic. Za tímto účelem zvolila kvalitativní přístup bádání a realizovala polostrukturované rozhovory, které jí umožnily získat hlubší vhled do subjektivních zkušeností a intersubjektivně sdílených představ o tomto fenoménu. Tímto způsobem se jí podařilo odhalit jemné nuance a ne/shody ve vnímání domácích porodů a v rozhovorech konstruované představy o „těch Druhých“. Ke kapitole o metodologickém postupu mám však drobnou připomínku. Namísto obecného přehledu o různých metodologických tradicích, který vychází z přehledové publikace Jana Hendla (2005), bych doporučila zaměřit se více na podrobný popis průběhu vlastního výzkumného šetření, důkladné představení výzkumného vzorku (samozřejmě při zajištění anonymity respondentek a respondentů) a reflexi vlastní pozicionality. Naopak bych ráda vyzdvihla skutečnost, že autorka věnovala ve svém textu náležitou pozornost postupu analýzy vytvořených dat. Kombinace Foucaultovy diskurzivní analýzy s metodami diskurzivní psychologie je zde dobře promyšlená a autorka tento přístup pečlivě obhájila a zdůvodnila.

Autorka prokazuje rovněž výbornou orientaci v teoretických konceptech souvisejících s výzkumným tématem. V práci vhodně využívá konceptů medikalizace, profesionalizace, genderovanosti porodu a Foucaultovy teorie biomoci, která umožňuje kritickou reflexi mocenských struktur v oblasti porodnictví. Slabší stránkou práce je, že výsledky výzkumu již nejsou s těmito teoretickými východisky dostatečně propojeny a nejsou ani diskutovány v kontextu jiných výzkumů, které se zabývají podobnými tématy.

Bakalářskou práci Valerie Alánové považuji za velmi kvalitně a pečlivě zpracovanou, autorka prokázala schopnost samostatného výzkumu a analytického myšlení. Přes výše popsané drobné nedostatky je celkový přínos práce nesporný a lze ji považovat za nadstandardní v rámci požadavků na tento typ absolventské práce. Doporučuji ji k obhajobě s výslednou známkou **výborně**.

Otázky k obhajobě:

- 1/ Mohla by autorka přiblížit průběh výzkumu – potýkala se s nějakými překážkami?
- 2/ Mohla by autorka zpětně reflektovat svou vlastní pozicionalitu ve výzkumu – jak mohla ovlivnit průběh výzkumu a jak ho sama zakoušela?
- 3/ V závěru práce autorka hovoří o limitech své práce. Je pro kvalitativní výzkum nízký počet respondentů/respondentek opravdu limitující? Jak se vyrovnáváme v kvalitativním výzkumu s otázkou subjektivity dotazovaných a badatelů/badatelek – jde opravdu o překážku?

V Lipsku dne 27. 8. 2024

PhDr. Sandra Kreisslová, Ph.D.